

מצב רע הוא מצב טוב

מו סונג סונים

במסגרת נסיעתי עם זן מסטר סונג שאן נדהמתי מהשיעור " מצב טוב הוא מצב רע, ומצב רע הוא מצב טוב". באזור זה כל מטרה הניצבת בפני האנשים היא קשה להשגה ואפילו המטרות הפשוטות ביותר. למרות זאת מצאנו אנשים שמלבד ההתעסקות בחיי היום יום ניחנו בתשוקה עזה לתרגל מדיטציה ולמצוא את הדרך הנכונה. הדבר הזכיר לי במידה רבה את ארה"ב בשנות השישים שבהן אנשים צעירים נאבקו למצוא את האמת בעולם שהיה עבורם חסר משמעות.

מראות מהמסע: אישה אחת ו- 51 גברים קיבלו על עצמם את חמשת המצוות (פריספטס) בזן סנטר בוורשה פולין. כולם היו בשנות העשרים לחייהם. ללא היסוס, באמונה שלמה בתלמידיו, זן מאסטר סונג שאן אמר להם: לכל בודהיסטווה יש תפקיד מיוחד. לכן כל אחד ואחד מכם צריך להתאמן באימון מסוים, רק לכו ישר – ואז תבינו את התודעה שלכם, היפכו לג'י דו סונימס ואז תהפכו לזן מאסטרים.

האירוע הבא קרה בזן סנטר בוורשה. הגיעה קבוצת סטודנטים צעירים וביקשו ממני ללמד אותם תרגילי נשימה ואנרגיה. מזמן לא יצא לי ללמד את התרגילים האלה וגם לא תרגלתי אותם בעצמי. אך מאחר ולא הייתה לי ברירה, מאחר והם ביקשו, לקחתי על עצמי ללמד אותם ולאט לאט נזכרתי בתרגילים. בסוף השיעור כולם היו מרוצים.

מדהים אותי שאנשים שואלים אותי שאלות, ללא שיפוט, עם יושרה ופתיחות וזה נותן לי אנרגיה. אז מסאטר סואג שאן אומר, חצי ברצינות חצי בצחוק: "עכשיו אתה שוב מאסטר סואן יו"

זן מאסטר סואנג שאן נתן שיחת דארמה במרכז הטיבטי בלנינגרד. המרכז הטיבטי נמצא בחדר מיושן בבנין מוזנח המתוחזק ע"י התלמידים שהתנחלו שם. כל מה שיש שם הם מספר תמונות על הקירות בסיגנון טיבטי.

החדר הכיל מעל 50 סטודנטים צעירים, בעלי שיער ארוך וחיוך מקסים. הזכירו לי מאד את ילדי הפרחים, שלנו, בשנות השישים.

זן מאסטר סואנג שאן אומר: "בעולם זה, מעט מאד אנשים מבינים את תודעתם. רוב האנשים בימינו נשלטים ע"י תודעת המחשבות. המחשבות הן תשוקות. כך שהעולם הופך להיות יותר גרוע. הנוצרים אומרים "הגענו לסוף העולם הזה" אבל אני אומר זו התחלה של העולם החדש. לכל פרי בהתחלה יש צורה יפה, צבע מדהים אבל הטעם לא טעים, לאחר מכן כשהפרי מבשיל הצורה והצבע פחות יפים אך הטעם – נהדר. בסוף חייו הפרי נרקב אך בתוכו הזרעים בשלים לגמרי ועץ חדש יכול להיווצר. כך שאתם כולכם צריכים למצוא את זרעי "הלא יודע" ואז לא חשוב מה קורה, בשבילכם לא תהיה בעיה". הסטודנטים בהו בזן מאסטר וחייכו.

בשיחת דארמה אחת במוסקבה נפגשנו באנרגיות אחרות. כאן נדרשה שיטת לימוד חזקה יותר. 2 אנשים יותר מבוגרים, כנראה שהאמינו בקומוניזם – והם השטלנו על זמן השאלות. אחד מהם רצה לדעת מה הקשר בין זן לאחריות חברתית. זן מאסטר סואנג שאן שאל אותו "מה אתה" אם אתה מבין את העצמי האמיתי שלך אז אין ניגודים בין זן לאחריות חברתית. ואז אתה והעולם הופכים לאחד ואז עזרה לאנשים אחרים הופכת להיות קלה, אוטומטית. האדם התחיל להתוכח – זן מאסטר ניפנף בידיו – וציווה עליו לשבת.

האדם השני התחיל להתווכח בדרך דומה. זן מאסטר סואנג שאן הפריע לו באמצע ושאל: "יש לך בן? אם אתה מחזיק בדעתך אז אתה ובינך אינכם יכולים לתקשר, לא יכולים להפוך לאחד. אבל אם תניח לדעתך, לא תהיה כלוא במצב שלך, אז לך ולבינך יהיו יחסים טובים". לפתע נשמע צליל נגינה ברקע. בשאר השיחה האדם ישב, כשראשו מורכן בין ידיו.

בווילינויס- בירת ליטואניה – יש לנו ג'ונג' גין מאנג צעיר. כולם נרגשים לגבי הסכנות העומדות בפני מדינה זו, בנוגע להתגרות בצבא האדום. בערך 80 איש הגיעו לריטריט מכל ברה"מ ג'י דו פופ סאה נים דו אם סונים וראש הסגנה הפולנית הגיעו ללמד כאן מזה מס' חודשים, והכניסו את אימוני הזן.

בינאר הוא עמד מחוץ לביניין הממשל עם הסטודנטים שלו, והצטרפו לקבוצה גדולה של ליטואנים שמתנגדים לחיילים הרוסים. תלמיד אחד שאיתו דיבר, נהג בתוקפנות על חיילים רוסים. ביום שלמחרת החייל הליטאי הכיר תודה לדו אם סונים על כך שהוא עמד איתם, והיה מוכן לפגישה עם הזן מאסטר.

זן מאסטר התחיל לדבר איתם: אני מבין אתכם. כשהייתי צעיר יפן שלטה בקוריאה. בזמן ההוא אנחנו רצינו רק לגרש את היפנים לא משנה אם ניצחנו או הובסנו – רצינו רק להילחם. כל מה שרצינו היה רק את זה. אבל אם מבינים את התודעה שלנו – אז – היינו מבינים שהלחימה לא הייתה הכרחית. אתם יכולים לשמור על מצבכם הנכון, ודעותיכם. אתם באים לתרגול וזה מצוין. כמה אנשים בימינו רוצים להבין את התודעה שלהם, לא הרבה. לכן אתם מיוחדים.

לאחר מכן היה טקס פריספטס – 39 חברים קיבלו על עצמם את הפריספטס, בניהם צעירים, ילד אחד בן 13, ובנוסף 5 נוספים הפכו להיות מורי דארמה.

בהקשר למרכזי הזן בארה"ב, שבימינו כל כך מעט אנשים מעורבים, ותוהים מדוע האנשים בפולין מאמינים בזן מאסטר סואנג שאן. הכלכלה באזור זה היא אסון. בברה"מ הכלכלה מבוססת על מעמדות. מעמד הדולר ומעמד הרובל. המעמד העליון, העשיר משתמש בדולרים והמעמד הנכות ברובלים. למקומות שאליהם נכנסים העשירים, העניים לא יכולים להיכנס. מצד שני כשסחורה נמכרת עבור רובלים, המחירים מאד זולים, לפי אמות מידה מערביות.

ארוחת בוקר בתפריט מזנון עולה בלנינגרד 30 סנט. זה מחיר שתושבים סובייטים לא יכולים להרשות לעצמם מאחר והם מרוויחים \$ 10 לחודש. התחושה שסובייטים מתהלכים בה היא שהם מנוודים. לכן הם מחפשים שינוי ואחד ההיבטים של השינוי היא הפניה לזן.

בארצות קפיטליסטיות במזרח אירופה יש הרבה מיליונרים – לשעבר קומוניסטים שגנבו מהמדינה, וכעת למרבה האירוניה הם מסודרים לחיים. הם הפכו להיות קפיטליסטים ראשונים אבל יש גם הזדמנויות רבות לאנשים אחרים.

בפולין למשל, צעירים בני 16-17 מתאחדים אוספים את כספם, קונים משאית, נוסעים למזרח אירופה מעמיסים בננות, מוכרים אותם ברחוב בבסוות קטנות, אוספים את הרווחים ועושים את זה שנית. זו דרך חיים בפולין, הונגריה, צ'כוסלובקיה. לרוב האנשים אין תקציב לקנות את כל הסחורות אבל הם חופשיים ומאושרים מכך, ובכל מקום מנסים להתפרנס.

בנסיעה דרך לנינגרד באוטובוס רחב, נערכה שיחה בין מאסטר סונג שאן לסטודנטים הרוסים. הסטודנטים מספרים לו איך אנשים רוכשים את הבית שבו הם מתגלים. בתים הם מאד זולים בסטנדרטים אמריקאים קונים בית ישן, משפצים אותו, ומכינים זן סנטר. "אנחנו נעזור לכם" אומר מאסטר סונג שאן, מאד ער לאפשרות של עידוד תלמידיו.

אנשים מדברים על אפשרות עסקים. הממשל מתחיל לתת אדמות לאיכרים. "עוד מעט הכל ישתנה" אומר מאסטר סונג שאן יהיו מכוניות רבות, הכבישים יורחבו והכל יפתח, מבחינה פוליטית וכלכלית". הסטודנטים נראו מופקפקים, דורוטה תלמידה ותיקה של זן סנטר פולין אמרה לפני 10 שנים מנהיגי

הסולידריות היו בכלא, זן מאסטר סונג שאן אמר אז שהסולידריות תנצח. כולנו חשבנו שהוא מטורף אבל זה קרה. עכשיו הפוליטיקה בפולין השתנתה לחלוטין ובקרוב זה יקרה גם פה"

מו סונג סונים הוא מנהל דארמה סנטר בלוס אנג'לס

– *Translated by Elana Aretz*

This article copyright © 2009 Kwan Um School of Zen